

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYIEN: Féléves 6 kor. — III. Negyedéves 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Féléves 9 kor. — III. Negyedéves 4 kor. 50 Hl.

Feloldás szerkesztés és laptulajdonos.
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
 Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

A manifesztum.

— Hírek a válságról. —

A helyzet nagyon kiélesedett. A kép jóformán pillanatról-pillanatra változik. Óráról-óra jelentéseket lehetne kiadni, mint az orvosok a nagy betegekről szoktak.

Tegnapelőtt még úgy látszott, hogy a királyi parancs siettetni fogja a kibontakozást és a pártok egységes állásfoglalásának fog alapul szolgálni.

Ma már ez a remény lényegesen megcsappant. A bizalmat első sorban az ingatta meg, hogy *Khuen-Héderváry megint elől-hátul van és a korona egyedüli tanácsadója.* Minden ember szemében másképen tükröződik a világ; Khuen-Héderváry szemében azonban a legkülönösebben; előtte a mi világunk ismeretlen és így az ő buzgólkodásából akkor is ostobaság jön ki, ha jót akar.

Megrontotta a helyzetet az ő- és új-szabadelvűek versengése is. A Lloyd-klubban ismét dul a béke és hamarjában kialakult a határozati (ő-szabadelvűek) és a fel-

irati (nemzetiek) párt és ezek veszekedése már megsajnálhatta az ellenzékkel, hogy lemondott a kezdeményezésről és ezt a kormánypártnak engedte át.

Gróf Khuen-Héderváry két eredménytelen kihallgatása és a bécsi hirtelen tanácskozások a német vámszerződés tárgyában is hozzájárultak a budget megrottásához.

Apponyi és Polonyi.

Pedig szombaton meg úgy volt, hogy a pártok ádáz harca meg fog szünni és hogy a küzdő felek egészen és egységesen össze fognak folyni a nemzettel és ennek óhajjaival. Polonyi Géza felkereste gróf Apponyi Albertet és vele két órán át tárgyalt. — Mikor Polonyi Géza kijött Apponyi Alberttől, barátainak azt mondta: Ma van életem legboldogabb napja: Apponyi felfogása és eihatózásai tiszták, határozottak és hazafiasak. A két óras megbeszélés során kiderült, hogy a tárgyaló felek úgy a királyhoz intézendő felirat, mint a nemzeti programm dolgában teljesen egyetértenek. Ez az egyetértés kiterjed Wekerle Sándorra is, a ki Apponyival teljesen szolidáris.

Apponyinak még az a reménye is volt, hogy az egész kormánypárt, de mindenestre annak többsége az ő és Wekerle nézetét fogja elfogadni.

A Wekerle-Apponyi-kabinet.

Ezek a hírek nagy meglepetést keltettek az egész ellenzék körében. Tudósítónknak is volt alkalma több képviselővel beszélni és valamennyi úgy fogta fel a helyzetet, hogy most jön a kibontakozás. Az volt a nézet, hogy Wekerle és Apponyi felfogását magáévá teszi az egész kormánypárt. Ennek természetes következménye az lett volna, hogy a koronának meg kellett volna Wekerlét a kormányalakítással biznia és kabinetjében a párt minden árnyalata helyet foglalt volna. Miután a nevezett két államférfiu politikája megegyezik az ellenzéki állásponttal is, szent lett volna a béke, hamarosan létrejött volna az általános megegyezés és az ország ügyei visszatértek volna a rendes mederbe. Mindez megint kétséssé vált. Igaz, hogy végül mégis csak így kell a dolognak végződnie,

Madelette.

A hálóterem csöndjében nyugodtan alszanak a növendékek.

Emmeline hirtelen felriad és halkán kérdi:

- Betina édesem alszol?
- A szomszéd ágyból lágy dallamos hang válaszol:
- Még nem.

— Halgasd meg ezt a rémes mesét, melyet egy aranyruhába öltözött tündérke álom közepette suttogott fülembe.

Midőn nagy meleg lőn. Madelette elhatározta, hogy a tóban, a folyó torkolatához közel fog fürödni. A parthoz közeledett. Hosszan nézte a sötét mély kavargó vizet. Azonban Madelette, tündér gyermeke lévén, nem félt a veszélyt. A tarajos hullámok csábítóan hatottak rá. Gyorsan levetkőzött; ruháját fűzfára akasztotta s a finom fővényen lassan közeledett a tó felé. Vigan uszva, lubikolva, órahosszat fürdött a hús habokban. Napnyugtával kiuszott a partra, mert hisz estére Titania báljára hivatalos. Hopp! az irigy szellő szárnyra kapta Madelette ruháit s kacagva nyargalt tova. Madelette hasztalan kutatta át a fűzest. Ruhája sehhol! A mérég futotta el, midőn meghallotta a szellő pajkos

nevetését, ki ujjongva repült ágról-ágra, hogy tréfája jól sikerült.

Szerencséjére utközben egy öreg fára talált, melynek nagy, tenyérvnyi levelei között gyöngén fujdogált a szellő.

— Tépj le egy ágat, mondá a könyörületes fa s levelekkel ruházd fel magad.

Madelette a legdusabb ágat választotta. A leveleket szépen rendezgette el. Ah, de a leveleknek hiába volt minden igyekezetük, hogy e habtestet átöleljék!

Madelette bosszusan folytatta tovább utját. A keresztuton vadrózsa bokrot vett észre, mely ölelésre tárta ágait!

— Testvér, — szólt az üde bokor — szegj le rólam néhány tövist s tűzd vele össze zöld ruhádat.

Madelette ujjai gyorsan babrálta a kemény tövisek között s ime, a mint egyik levelet a másikhoz tűzdelt, a tövisek nyomán egy köny, élénkpiros vércsep, sarkedzett a gyöngye levél husából.

Madelette az ut szélére érve gyorsan összeöltögette a leveleket s egy pompásan szép ruhát készített, mely úgy ragyogott, mintha himes lepkeszárnya-ból készült volna. Egy makkocskának a héja gyűszű gyanánt szolgált, a jó tövisek a tüket helyettesítették s a leány rövid idő alatt a legcsodásabb levél-ruhába öltözött.

Madelette immáron büszkén és boldogan folytatta tovább utját.

— Si-si, sziszeg egy vékony hangocska a bokor mögül. Mi jut eszedbe? — Titania báljára ékszer nélkül akarsz elmenni?!

— Szép aranyos kigyó, szólt Madelette ékesitenéd nyakamat!

— Ezer örömmel, volt a kigyó válasza.

Madelette megkereste a bokor ajjában, vállára tette s a kigyó gyöngéden simult a fiatal leány gömbölyű nyakához.

— Mandellette, szólt ujjlag az aranyos kigyó, hogyan akarsz fülbevaló nélkül a tündérek bálján megjelenni?

— Igaz a! — viszonzá Madelette s fülei mindegyikébe egy-egy fény-bogárkát illesztett.

Ily díszben jelent meg Madelette Titaniai bálján.

A kicsiny tündérek a nagy fák árnyékában táncoltak. Madelette csodálatos ruhájában oly bűbájosan szép volt, hogy a törpék királya ki ez ünnepélyen szintén hivatalos volt, szerelemre gyuladt iránta. Táncra hívta Madelettét.

— Ne menj vele, suttogta a kigyó féltékenyen s aranyos fejét a fiatal leány füléhez emelte.

Madelette mi ügyet sem vetett e beszédére.

Tolnai Dániel czipóraktára

Piaoz-utca 49. szám, postával szemben.

sajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári czipókben hölgyek, nők és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárczipók nagyválasztékban.

de most már bajos hinni, hogy mindjárt így lenne; inkább az a valószínű, hogy jön még egy vagy két bukásra szánt kormány és csak azután lép ismét előtérbe a Wekerle-Apponyi-kabinet.

A kormánypart bomlása.

A kormánypart, a mely még szombaton oly közel állott a rég elveszett egység újból való feltalálásához, ma a valószínű és formaszerinti kettészakadás útján van. Maga gróf Apponyi Albert még szombaton kijelentette, hogy Wekerle Sándor és ő tisztába jöttek egy a felirat, mint a továbbiak iránt és mindent elfognak követni, hogy a pártban nézetüknek többséget szerezzenek; remélte, hogy lesz többség, esetleg egyhangú elfogadás. *Hozzátette, hogy arra az esetre, ha nézetüknek nem tudnak többséget szerezni, ők hiveikkel együtt kilépnek a pártból.*

Alighogy Apponyi elutazott, Darányi és Hieronymi nekifeküdtek a párt megdolgozásának és avval, hogy az alkotmány keretén kívül eső tények nem képezhetik felirat tárgyát és hogy időközben megjelenendő királyi manifestummal ugyanis tárgytalan lesz a felirat, arra hangolták a párt egy részét, főleg az ó-szabadelvéket, hogy csak határozati javaslatban fejezze ki a párt az ő álláspontját. Ha mar most Apponyiék ragaszkodnak felfogásukhoz, nemcsak nagyon zajos összetűzésre van kilátás a kormánypart előzetes tanácskozásában, hanem beáll a nyílt pártszakadás is.

De még ha feltesszük, hogy az egymás ellen gyürköző frakciók össze is ölelkeznek és Apponyiék a helyett, hogy kimennének, hozzájárulnak a határozati javaslatához, akkor is megromlott a hely-

— Édes, suttogetta a király a keringő alatt, az idő későre jár, ha akarod, ott lent megvárlok nőmmé teszek.

— Ha akarom-e uram?!

— Ne menj oda! — sugta a keringő végeztével a kigyó.

Madelette nem figyelt az intő szóra, hanem midőn látta, hogy a törpék királya eltávozott, szintén elindult a légyott helyére.

— Vigyázz, mondta a kigyó. Kicsiny száját főtáva, nyelvét fenyegetően öltötte ki.

Madelette érezte, hogy nyakéke mind jobban szűkül, de nagy örömben, hogy a király nejevé teszi őt, nem ügyelt a fenyegető veszelyre.

— Uram, monda Madelette a találkozásnál, beszélj a szerelemről s én akkor kis ujjamat csókra nyujtom.

E pillanatban éles fütty hallatszott. Madelette elsápadt, sikolyt hallatva életelenül terült el a földön. A kigyó hirtelen eltűnt a fű között, a király pedig visszatért a bálba új feleség keresésére.

— Édes Emmelin, monda Bettina, álmod azt jelenti, hogy menyasszonyi ruhád a világ legszebb ruhája lesz s férjed smaragd nyakékkal és mély tűző gyémánt függőkkel fog néked kedveskedni.

zet, mert az ellenzék ezt keveselni fogja és folytatni fogja a harcot az egész vonalon.

A király manifestuma.

Gróf Khuen-Héderváry, midőn belátta, hogy a hadparancs-politika célt tévesztett, azzal az elhatározással utazott Bécsbe, hogy a koronát rábírja a hadparancs hatásának kimagyarázására, illetőleg gyengítésére. Az első kihallgatás eredménye volt a félhivatalos magyarázat, mely azonban senkit sem elégitett ki, sőt nagy keserűséget szült, mert végső mondatában holmi dedonai jóslat formájában Khuen-Héderváry megbízatásának útját egyengette.

Erről értesítették gróf Khuent, a ki második kihallgatásában azzal állott a király elé, hogy manifestumban kell a népet megnyugtani és mindjárt be is mutatta ennek a szövegét. Képzhetők, hogy mily kevés lehet abban a manifestumban, melyet egy Khuen visz a korona elé; éppenséggel olyanban, melyről Khuen föltételezte, hogy a király első olvasásra el fogja fogadni. Legalább erre mutat az a tény, hogy a kormány (egy kormányparti lap megrendelt kérvényére) felfüggesztette a nyomdák vasárnapi munkaszünetet, hogy a manifestumot rögtön a kihallgatás után országoszerre terjeszteni lehessen. A király azonban még sem fogadta el első olvasásra a manifestumot, hanem rövidesen átvette és mára ismét magához rendelte gróf Khuent.

Lapunk tudósítója, a ki tegnap este Bécsben megfordult ugyanabban a körben, melyben gróf Khuen mozogni szokott és a mely tegnap a Bécsben időzőtt gróf Zichy Jánossal is gyarapodott, tegnap reggel arról értesít bennünket, hogy Khuenék biztosra veszik, hogy ő felsége még ma délelőtt aláírja a manifestumot és hogy gróf Khuen tegnap este már a megváltozott alapon gyakorolhat befolyást a kormánypart előértekezletére.

A képviselőház ülése.

Egyelőre tehát bizonytalan a helyzet. Nincs egyéb biztos adat, mint az, a mi már tegnap reggel volt: hogy a Ház csütörtökön összeül. A meghívót ma reggel küldték ki; szól röviden és szárazon: „A képviselőház folyó évi szeptember hó 24-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tart. Tassy Károly, a képviselőházi iroda igazgatója.”

Hogy mi lesz ebben az ülésben, azt igazán bajos tudni, minden a mai és holnapi nap eseményeiből függ. *Lehet, hogy az ülés a béke, lehet hogy a legelkeseredettebb harc kezdetét fogja jelenteni. A*

képviselők mindenesetre olyan nagy számban lesznek jelen, mint talán még soha. Az ellenzék, különösen a két függetlenségi-párt és a pártion kívüliek teljes számban fognak bevonulni; a néppártiak is mind a helyükön lesznek és legfeljebb a kormányparton fog 30-40 ember hiányozni.

Kétes csak az, hogy helyén lesz-e az elnök, mert ha kiűt a válság a kormánypartban és Apponyiék kivonulnak, akkor Apponyi, a Ház elnökségéről lemond, mely esetben pusztán udvariasságból az alelnökök is lemondanak. *Szóval megeshetik, hogy a Ház összeül és nem lesz elnöke.*

Nincs manifestum.

Délután egy órakor jelenti bécsi tudósítónk, hogy az összes bécsi lapok ma várták a királyi manifestumát, de a manifestum csak nem akart jönni. Végül az egybegyűlt bécsi és budapesti hírlaptudósítók állítólag illetékes helyen kértek felvilágosítást és azt a választ kapták, *hogy ne várakozzanak, nem lesz manifestum.*

Gróf Khuen mai kihallgatása állítólag csak arra való, hogy a koronától kapjon irányítást a szabadelvűpártban tanúsítandó magatartásra és hogy megállapítsák a király Budapestre való utazásának határnapját. Tekintettel arra, hogy gróf Khuen és benfentesei mindig meglepetésekben dolgoznak és nagyképűen elzárkóznak a nyilvánosság elől, nem merünk semmiféle u. n. illetékes kijelentésnek feltétlen hitelt adni.

Egy elhalasztott dezignálás.

Érdekes és meglepő esemény pattant ki a politikusok körében. Kiderült, hogy ő felsége még a galíciai hadgyakorlatok előtt mindenképpen megakarta oldani a válságot. Több ízben kijelentette ő felsége, hogy leginkább Héderváry grófot szeretné megbízni ismételtlen a kabinetalakítással, azonban tekintettel arra, hogy Hédervárynak személye nemcsak az ellenzéki pártoknál, de magánál a szabadelvűpártnál sem képes megnyugtatólag hatni a felizgatott kedélyekre, e tervtől elállott. A legilletékesebb helyen ezután az az eszme merült fel, hogy egy olyan férfit keressenek a kabinetalakításra, kit ha nem is fogadnának rokonszenvenesen, de ellenszenvet sem mutatnának iránta. Ő felsége e férfi személyét gróf Széchenyi Antal vaticáni nagykövetben gondolta s bizalmas kihallgatásra kérte magához. Széchenyi gróf megjelent ő felségénél kihallgatáson, a mely alkalommal szóba került a dezignálás kérdése és ő felsége oda nyilatkozott, hogy hajlandó lenne dezignálni őt. Ezután tényleg történtek lépések abban az irányban, hogy megtudják, minő véleményrel fogadnák Széchenyi grófot a pártok vezető politikusai. A szándék azonban hajótörést szenvedett.

➡ **Miklós és Markbreit** ➡

bazárüzletében. Frohner szálloda mellett

czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, harisnyák, keztük, alkalmi vétel

== folytán rendkívül olcsón szerezhetők be. ==

A terv, már a kezdetnél ellenkezéssel találkozott és így le kellett mondani arról, hogy Széchenyi Antal gróf dezignáltassék.

A nemzetipárt kiválása.

A szabadelvűpártnak ma esti előértekezlete szenzációsnak ígérkezik, a mely egész más fordulatot adhat politikai életünknek. A hadparancs kibocsajtása után, tudvalevőleg maga Apponyi Albert gróf állott a megsértett nemzeti önérzet élére és ő maga ajánlotta a legmelegebben, feliratot intézni a királyhoz, sőt továbbment, vállalkozott arra is, hogy e feliratot ő maga elkészíti.

A feliratot ma este nyújtják be a szabadelvűpárt előértekezletén. Az ó-szabadelvűek határozottan ellene foglalnak állást, mert a feliratot egyenesen ő Felsője személye ellen irányulónak tartják. Több előkelő politikusok egész határozottan kijelentették, hogy a feliratot ellenezni fogják és az esti értekezleten egyik, ama indítványt fogja megtenni, hogy attól teljesen tekintsenek el.

Ha ez bekövetkezik, úgy föltétlenül beáll a szabadelvűpárt egységének szétbomlása. — Az ó-szabadelvűekhez fognak csatlakozni a mágnások, vagyis a Kaszinó-párt és előreláthatólag az agráriusok is. Ez pedig világos annak volna Apponyi ellen, melyet Héderváry és hívei intéznenek.

Apponyi és párthívei természetesen levonnák belőle a konzekvenciát és kilépnének a szabadelvűpártból. Az esti értekezletre mindkét tábor különben erősen készül. — Az ó-liberálisok erősen agítálnak céljuk keresztülvitelében és ő felsége személyével indokolják tervüket, a melyet szerintük érintene a felirat.

A nemzeti-párt szintén készül és Szentiványi Arpád már eddig 60 képviselőt jegyzett fel, a kik ez esetben követnék Apponyit a kiválásban.

Egyház és iskola.

A községi iskolaszék ülése. Debrecen szab. kir. város községi iskolaszéke szeptember hó 25-én, pénteken délután 3 órakor a városháza kistanács termében Kovács József polgármester elnökleite alatt ülést tart. Tárgyak: 1. Miniszteri leirat a nem iskolázott tanulótelek iskoláztatása és községi elemi iskolák felállítására iránt. 2. Jelentés az obati községi elemi iskolákról. 3. Jelentés az obati gyermekmenházakról. 4. Homokkerti gyermekmenház vezetőnk kérelme fizetésének felemelése iránt. 5. Tanácsai megkeresés az Ondódon létesítendő községi elemi iskolai tanítói állásnak betöltése iránt. 6. Javaslat a gróf Degenfeldtéri óvodának más épületben elhelyezése

tárgyában. 7. Folyó ügyek. 8. Esetleges indítványok. Tekintettel a felette fontos ügyekre, az összes tagok megjelenése kéri.

Hajdumegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szeptember 22.

Hajdumegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta meg Puky Gyula főispán elnöklésével rendes őszi közgyűlést a bizottsági tagok nagy érdeklődése mellett. Ennek a gyűlésnek lefolyása magasan kiemelkedett a sablonos közgyűlések közül. Megnyilatkozott a nemzeti erő a bizottsági-tagok sorában s egyhangulag hozott három határozatával jelentette, hogy az alkotmány védő bástyáit lerombolni nem engedi.

Tudósítónk az ülés lefolyásáról az alábbiakat jelenti.

A gyűlés megnyitása.

Puky Gyula főispán délelőtt 9 órakor nyitotta meg az ülést. Üdvözölte a megjelenteket. Ezután Rásó Gyula alispán terjesztette elő jelentését a megye közállapotáról, a melyet szintén tudomásul vettek.

A Chlopy hadparancs ellen.

Az alispáni jelentés után Jánosi Zoltán bizottsági-tag emelkedett szólásra. Vázolta azt a megdöbbentő hatást, a melyet a Chlopy hadparancs az egész magyar nemzetre gyakorolt. Indítványozza, hogy küldjön a vármegye feliratot a képviselőházhoz, a melyben a hadparancsban foglaltak ellen határozottan tiltakozzék.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta a határozatot és kimondotta, hogy a hadparancs ellen feliratilag tiltakozik a képviselőháznál.

Az adóbefizetés szünetel.

Ugyancsak Jánosi Zoltán indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy utasítja a megye területén lévő városok és községek pénztárait, hogy állami adókat az önként jelentkezőktől sem fogadjanak el.

Felirat a katonák miatt.

Veszprémi István bizottsági-tag ismeretes indítványa került ezután tárgyalás alá. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a harmadik évüket szolgáló katonák visszatartása ellen feliratot a képviselőházhoz.

A siketnémaiskola segélye.

A debreceni siketnémaikat pártoló egyesület igazgatósága 20 ezer korona segítséget kért a közgyűléstől. A gyűlés tagjai az ügy fontosságát látva a kért összeget alapítvány gyanánt megszavazták.

A debrecen—sámsoni vasut.

Gál András mint a Debrecen—Sámson és Balkány között építendő vicinális vasut engedményese 70,000 korona szubvenciót kér a vármegyétől. A közgyűlés a kért összeget azzal a feltétellel szavazta meg, ha a tervezett vasut Hajdu-Sámson érinteni fogja.

Egyéb ügyek.

Győrmege átiratát az obstrukció eltiltése iránt tudomásul vették. A kassai

Rákóci szoborra 200, Kiss Ernő szobrára 50 koronát szavaztak meg. Rákóci hainak hazaszállítása végett ismét feliratott intéz a megye a képviselőházhoz. Radu Demeter dr. nagyváradai görög katolikus püspök székfoglalását tudatva átiratra azt fogja válaszolni a megye, hogy a püspököt a haza javára irányuló törekvéseiben támogatni fogja.

Több apróbb felebbezés és számvevői jelentés tudomásul vétele után az ülés délután 5 órakor véget ért.

VIDÉK.

Tűzvész a Rákóci-ünnepen.

— Távirati tudósítás. —

Tisza-Beaséről táviratozzák lapunknak: II. Rákóci Ferenc kurucainak 1703. július 14-iki első fényes győelmének szentelt ünnepén ma Szatmár-, Bereg- és Ugocsavármegye, a vármegyék összehozásánál Tisza-Ujlakon és Szárvármegyében a függetlenségi-párt, élén Luby Géza országgyűlési képviselővel ugyancsak ma a tiszaujlaki ünnepélyvel Tisza-Beasén rendezett igen népes és lelkes ünnepélyt.

A két ünnep közvetlen egymás mellett minden zavar nélkül folyt le. Mindkét ünnepségen nagy közönség vett részt. A tiszabeesi református templomtéren Luby Géza országgyűlési képviselő beszéde nyitotta meg az ünnepélyt, melyen a közeli és távoli vidék közönsége nagy számban volt jelen. Luby Géza megnyitó beszéde után Osváth Elemér méltatta a nagy nap emlékét.

A jelen volt a függetlenségi képviselők közül Barabás Béla, Gray és Barta Ödön mondtak beszédeket. Az ünnepély végével társaslakoma volt, a melyen számos pohárköszöntő hangzott el. Ejjel a fáklyásmenet alkalmából egy lampionból tűz keletkezett az óriási szélben, a melynek következtében husz ház leégett.

A kassai Rákóci-kiállítás bezárása.

Kassáról írják lapunknak: Vasárnap délelőtt volt a Rákóci-kiállítás ünnepélyes bezárása. A városháza nagyterme erre az alkalomra egészen megtelt előkelő közönséggel. Ott volt többek közt gróf Zichy Jenő, gróf Eszterházy Károly és mások. A záróbeszédet Takács Menyhért prépost-plébános, a kiállítás bizottságának diszelnöke tartotta, a ki örömmel jelentette, hogy a kiállítás nagy erkölcsi sikere mellett az anyagi eredmény is jelentékeny, úgy hogy jelentékeny összeg jut a Kassán felállítandó Rákóci-lovasszobornak. Az összes bevétel 18,020 korona, a kiállítást 32,772 vendég látogatta. A legnagyobb jelentősége azonban az, hogy az ereklye-kiállítás során indult meg az egész országban a Rákóci-ünnep sorá. A Rákóci-kiállítás rendező-bizottsága most alakul szobor-bizottsággá s reméli, hogy két év alatt meg lesz a szobor. A szónok aztán köszönetet mondott gróf Zichy Jenőnek, Mihalik Józsefnek, a kassai muzeum igazgatójának s bejelentette, hogy Thaly Kálmán megírta a Rákóci-kiállítás történetét. Ezután gróf Zichy Jenő állott fel szólásra s a kiállításnak körülbelül 6000 korona tiszta jövedelmét kiegészítette 10,000 koronára. Ezután a közönség a kiállítás területére vonult

Házilag készült! Zergebőr, chevró és borjubőr, női, férfi és gyermek cipők, férfi és flu csizmák a legtartósabb kivitelben

Neumann Testvéreknél Debrecen, (a Tisza palotában.)
 a legolcsóbban szerezhetők be Szigorú szolid kiszolgálás biztosított!

a hol a budapesti egyetemi ifjak ezüst babérággal koszorúzták meg Rákóci bölcsőjét.

HIREK.

Éjjeli posta.

A cseléd mint betörő.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Kellemetlen meglepetés érte Kovács Antal budapesti magánhivatalnokot, a mint tegnap este feleségével sétájából a Vörösmarty-utca 16. szám alatti lakására ért. A szekrények fel voltak törve, a ruhanemű össze-vissza vetve s a szekrényből 180 korona készpénz s az összes ezüst- és aranyeműje hiányzott. A tettes azonban csakhamar kézrekerült, ugyancsak a lopott tárgyak is, Kovács tulajdon cselédje, a 24 éves Kasza Róza a tolvaj.

A cseléd ügyes betörési komédiát csinált, hogy a gyanút magáról elhárítsa. Kasza Róza a dolgot kitűnően kieszelte s hogy terve még sem sikerült, az csak a véletlen műve. A cselédnek ugyanis arra is volt gondolja, hogy a gyanút jól előre elterelje magáról, ezért a betörést olyan időben tervezte, mikor kimenője volt. Tegnap — kimenője napján — el is köszönt gazdájától azzal, hogy sétálni megy, de nem távozott el, hanem a fürdőszoba kádjá mögé rejtőzve, várta, míg gazdája és családja elmegy hazulról.

Mikor magára maradt összeharásolta hamarosan a feltört szekrényekből a pénzt és az aranyeműket, a ruhákat szétszórta s általában mindent úgy elrendezett, mintha egy betörőbanda garázdálkodott volna. Kasza Róza azonban mégis rosszul számított. Gazdája ugyanis hamarabb tért vissza a lakásba, mint ő azt várta s a tolvaj cselédnek csak éppen annyi ideje maradt, hogy a fürdőszoba ablakán át meneküljön.

A házbeliek azonban észrevették. láрма támadt, elfogták s ekkor tűnt ki, hogy a betörő kicsoda. Egy ideig tagadt, de végül a bizonyítékok sulya alatt kénytelen volt mindent beismerni. A lopott tárgyakat hamarosan elő is adta. Letartóztatták.

× **Elgázolt énektanárnő.** (Éjjeli expressz tudósítás.) Bécsben tegnap este egy robogó villamos kocsi elgázolta Jüger énektanárnőt, a kit súlyosan megsebesülve vitték a kórházba. A szerencsétlenül járt énektanárnő, az osztrák császárvárosban egyike volt a legkiválóbb mesternőeknek s most kellett volna éppen New-Yorkba költözködni, a hol szerződést fogadott el egy akadémiánál.

× **A bécsi császárlátogatás.** (Éjjeli expressz tudósítás.) Bécsből jelenti tudósítónk a következő érdekes intimításokat. Mikor Ferenc József király tegnap este elbucszott Vilmos császártól a pezingsi állomáson, a közelálló hallották, hogy királyunk tiszteletét küldte a német császárnénak. A tegnap esti schönbrunni diszelszóláson Vilmos császár pompásan mulatott. Meghívottak beszéltek, hogy a császári páholyból kihallatszott a német császár hangos nevetése. Őt magát nem látta a meghívott közönség, csak olykor-olykor néhány pillanatra, de hahotája elhallatszott az utolsó padosrig.

× **Belenyugodott a halálos ítéletbe.** (Éjjeli expressz tudósítás.) Eszék-ről táviratozzák: A mitrovicai törvényesek Miatovics Jovan borbélyegedet kötélt általi való halálra ítélte. Miatovics Karloca közelében egy csákánnyal agyonverte Klavics Jovan Lazár cukorkészítőt és kifosztotta. Az elítelt kijelentette, hogy belenyugszik a halálos ítéletbe, azonban védője felebezzett.

SZÍNHÁZ.

Cigány irigység.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A népszínházban rendezett cigány hangversenybe belejátszott mult szombaton a cigány irigység is. Egy cigány megirigyelte sirban fekvő jó Dankó Pista dicsőségét s igyekezett ezt megrontani. A dolog így történt:

Szombaton este gyönyörű publikum jelent meg a népszínházban. Minden pad, minden páholy előkelő közönséggel zsúfolva. (Blaháné volt a szinlapon kiírva, hogy dalolni fog bus, szomorú és pattogó Dankó-nótákat. Blaháné azonban elmaradt, mert beteg lett, de Hegyi Aranka kárpótolta a publikumot.) Ennek a szép estének még egy érdekessége volt: fellépett egy ismeretlen népszínműénekes, Papp Ferenc, a ki Dankót kísérete körutájában. Meglepte hallgatták gyönyörű baritonját, de még nagyobb áhítattal s igazi mély meghatottsággal élvezte a közönség, Pósa Lajos írta Kossuth-kesergőket s a felzudult taps egyaránt szólt a szövegíró Pósanak, a nótaszerző Dankónak s az előadó ifjú népszínműírónak. A közönség többször ujjazott, nem tudott betelni a szép nótákkal s Papp Ferenc egyszer csak bele kezdett egy frissbe. A közönség meglepve hallotta, hogy a friss nóta Lányi Géza népszínházi cimbalmos cigány kesergőjéről szól, a kinek nincs párja hetedheti országban, ugyanarról a Lányiról, a ki ott kísérte most a szinpadon Papp Ferencet.

Az orfeumbeli nóta módfelett való bosszankodást keltett a közönség sorai-ban s lerombolta azt a nagy hatást, a melyet a Kossuth-kesergők keltettek. Pósa Lajos, a ki a szini páholyban hallgatta a nótákat, tombolva rohant a szinpadra.

— Ki tette ezt? Ki engedte így frivolizálni a Dankó-estét?

S akkor kisült, hogy ezt az izlésteleniséget maga Lányi Géza rendezte titokban. Lányi Géza ugyanis már Dankó életében irigyelte Dankó dicsőségét, mind magasabba emelkedését és most pedig, az ünnepi Dankó-estéken, a mikor Dankónak a budapesti közönség nap-nap után áldoz az elismerés oltárán, Lányi Géza felsőhájtott:

— Bár inkább én haltam volna meg, most nekem csinálnának hangversenyt!

A cigány irigységnek ez a humoros megnyilatkozása azonban nem volt elég, szombaton azt Lányi kijelentette Papp Ferencnek, az utolsó pillanatban, hogy csak úgy kíséri őt cimbalmon, ha legvégül éneléki a Lányi-féle nótát. Szegény fiatal ember megijedt s beleegyezett. Így tette tönkre a szombati Dankó-estét Lányi Géza. A publikum bosszankodott, de Lányi diadalmasan verte ki önmagáról a nótát. A Népszínház igazgatósága szigorúan megfegyelmezte az irigy cigányt.

Színház bizottsági ülés a színházban. A színház bizottság egy ülésre ott nagyja a közigazgatási csarnok zöld-asztalát s átvándorol a Kossuth-utcai Muzsacsarnokba. A színházi bizottság ugyanis folyó 1903. évi szeptember hó 24-én esütörtökön d. u. 4 órakor kivételesen a színházban még pedig a szinpadon tart ülést. Feljárt a színház előcsarnokából. Tekintettel a felette fontos ügyekre, a bizottság összes tagjait pontos és teljes számban leendő megjelenésre lapunk utján is felhívja. Kovács József

polgármester, a színházi bizottság elnöke. A bizottsági ülés tárgysorozata a következő: 1. A színház nézőtérének, butorzatának, felszereléseinek és gépazeteinek stb. helyszíni megvizsgálása. 2. Szinigazgató kérelme bérletes előadásoknak Vasárnapokon is tarthatása tárgyában. 3. Folyó ügyek. 4. Esetleges indítványok.

UJDONSÁGOK.

Tifusz Debrecenben.

Debrecen, szeptember 22.

Lapunk vasárnapi számában hirdással voltunk arról, hogy városunkban a tifusz megbetegedések sűrűn merülnek fel. Utaltunk is a kórház járványosztájára, a hol husz tifuszbetegét ápolnak. Közleményünkre dr. Sárváry Gyula Debrecen város tisztii főorvosa, hozzánk intézett levelében reflektál; megerősíti sorainkat, másrészt pedig *megnyugtat*, mert hangsúlyozza, hogy az általunk kívánatosnak tartott óvintézkedéseket már megtették. Ide vonatkozó sorai különben szóról-szóra a következők:

Tekintetes szerkesztőség!

A „Debreceni Újság“-nak szeptember hó 20-án az ujdonságok rovatában „Tifusz Debrecenben“ című hírére vonatkozólag, a közönség megnyugtató végett, tisztelettel értesitem, hogy, ugyanmint más években is, augusztus és szeptember hó folyamán a tifusz szörványosan mutatkozik városunkban és az esetek leginkább a szegényebb néposztálynál lépnek fel.

Az óvintézkedések a kór első fellépésétől fogva megtették a hatóság által, a mennyiben a betegek a lehetőségig elkülönítettek és e célból nagy részük, ápolás és gyógykezelés végett a közkórházba küldetett, a szükséges naponkénti fertőtlenítések az e célra külön felvett fertőtlenítő által eszközöltettek, ott pedig, a hol az ivóviznek tisztátalanságán gyanu volt, a vegyvizsgálat is megvizsgált.

Az esetek leginkább enyhe lefolyással végződnek, halálest a kerületekben nem, csakis a közkórházban fordult elő négy eset és ezek közül is egyik Hadházi, másik Vámos-Pécsről jött be a közkórházba.

A tifusznak városunkban a nyári hónapokban való évenkénti felmerülése feltétlenül az elegendő jó ivóvíz hiányában és az utcai csatorna-hálózat rossz szagában keresendő; miért is a vízvezeték elkészítése és ezzel együtt az új csatorna-hálózat kiépítése a legsürgősebb városi szükségletek közé tartozik.

Teljes tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztőséget, hogy soraimnak becses lapjában helyt adni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel, maradtam Debrecen, 1903. szeptember 21.

Dr. Sárváry Gyula,
tiszti főorvos.

* **A Csokonai-Kör kassai kirándulása.** A Csokonai-Kör kiránduló társasága szombaton indult Kassára, a hol kellemes és tanulságos napot töltött. A Rákóci-kiállítás a legteljesebb mértékben megérdemelte minden művelt magyar embernek az érdeklődését, mert a nagy-

■ Szinehagyott, elpiszkolódott ruhák vagy kelmék festését és tisztítását kifogástalanul tisztítja, olcsó árak mellett ■
KONCZ JÓZSEF kelmefestő és vegytisztító intézete Debreczen.
Műhely Var-utoza 7-ik szám, a Zenede után. Füzlet Batthányi-utoza 2-ik szám.

becsü történeti nevezetességű és művészi értékű tárgyak egyaránt alkalmasak voltak ismeretek szerzésére és a hazafias érzés fokozására. A debreceniek a kassai tartózkodást különösen kellemessé tették a Kazinczy-Kör tagjai, a kik vendégszeretettel fogadták, figyelemmel kalauzolták sőt a titkáruk Kovács Zsigmond meg is énekelte a debreceni vendégeket. A Csokonai-Kör tagjait Géresi Kálmán elnök vezette, a ki a maga részéről is mindent megtett, hogy a társaság jól érezze magát az uton és Kassán. A kassaiaknak jól esett a kiránduló társaságban két tősgyökeres debreceni polgárt is látni: t. i. Balogh Ferencet és fiát. A kirándulók külön és közvetlen kossin jöttek és mentek, a miért csak köszönetet mondhatnak a vasutnak.

*** A fansikái vasút műtanrendőri bejárata.** A fansikái ipari vasút műtanrendőri bejárása tegnap folyt le. Részt vettek a hivatalos aktuson Horváth Károly hajózási és vasuti főellenőr, Kosalka miniszteri főmérnök, Tolnai Kornél máv. üzemvezető, Kovács József polgármester a városi tanácssal, Pálffy Gábor és Latinovits Mihály főmérnök. A bizottság úgy a vasutat, mint a fansikái hidat szabályszerűen építettnek találta s a nagyítási engedélyt megadta. A műtanrendőri bejárás délután 5 órakor ért véget.

*** Tífusz Debrecenben.** Néhány nappal ezelőtt vitték be a közkórházba Varga Lajos gépgyári munkást feleségével és két fiával együtt, a kik mindannyian tífuszban megbetegedtek. Az anya és a legkisebb fiu nem bírták leküzdeni a betegséget s meghaltak. Az apa és a nagyobbik fiu ott fekszenek betegen a közkórházban, mialatt az anyát és fiát nagy parádával eltemették. Az „Egyetértés” dalegylet zenekarával vonult ki a temetőbe s megható gyászadalok és zenével kísérték ki a két koporsót a temetőbe.

*** Hirtelen rosszul lett az utcán.** Tegnap délután a Miklós-utcán egy 70 éves öreg asszony hirtelen összeesett. Beszállították a közkórházba, a hol megállapították, hogy K. Kiss Mihálynénak hívják és hirtelen rosszulletét szívbjaja okozta, mely gyakran előszokta venni.

*** Legelőbér hátralékok behajtása.** A városi tanács az 1903. évi legelőbér hátralékoknak sürgős behajtását rendelte el, a hátralékosok névjegyzéke a rendőrfőkapitányságnak azon utasítással adatott ki, hogy mindazon legelőbér hátralékosok ellen a kik a fizetést f. 1903. év október hó 1-ig nem teljesítik a legelőbérnek végrehajtás utján leendő behajtása iránt a legszigorubbán járjon el.

*** Dr. Ujlaki Géza,** a ki Debrecenben dr. Ujlaki Hugóval folytatott ügyvédi gyakorlatot, iródját Budapestre helyezte át. Ujlaki Hugó dr. iródja továbbra is Debrecenben marad.

*** Elvágta a lábát.** Sulyosan sebesülve szállították be a közkórházba Vargha Imre 18 éves vasuti munkást. Jobb lábán mély seb tátongett, melyből erősen ömlött a vér. A sebet egy fejsze csapás okozta, melylyel Vargha Imre egy fát akart kettéhasítani. A tueskón

lévő görcsről a fejsze lepatant és jobb-lábaféjét érte. A sok vérvesztéségtől alétlan vitték be a kórházba, a hol sebet azonnal apólás alá vették.

*** Szüreti táncestély.** Szabó Miklós táncitanító, az iparos ifjuság köréből alakult tánciskoláját vasárnap kitünően sikerült és szüreti táncmulatsággal egybekötött táncestélyvel zárta be. A táncmulatságon a legjobb hangulat uralkodott s a párok jókedvvel egész virradtig járták a táncokat. A mulatságon jelen volt hölgyek névsora a következők:

Asszonyok: Szekeres Györgyné, Tóth Mihályné, Szendrei Istvánné, Halmi Imréné, Borsos Györgyné, Jeney Mihályné, Balaskó Mihályné, Kovács Jánosné, Brucner Gyuláné, Gyarmathy Jánosné, Horváth Jánosné, öz. Egri Mihályné, Pál Jánosné, Tóth Mihályné, Nemes Sándorné, Márton Gáborné, Fim Gotfriedné, öz. Szőke Ferencné, Kozma Györgyné, Szabó Ferencné, Borsos Györgyné, öz. Ladányi Jánosné, Nagy Sándorné, Nagy Mihályné, Kiss Pálné, Takács Jánosné, Gála Andrásné, Vajdó Sándorné, Szűcs Lajosné, Szabó Sándorné, Tolvaj Józsefné, Békésy Istvánné, Széll Péterné, Hadházi Mihályné, Lendvay Jánosné, öz. Balla Józsefné, Szilágyi Jánosné, Csongrádi Józsefné, Balla Jánosné, Csendes Jánosné, Brukner Károlyné, Kiss Józsefné, Bör Józsefné, Horváth Gergelyné, Fajk Jakabné, Piroška Gáborné, öz. Szentpéteri Mihályné, Nagy Józsefné, Bartha Imréné, Szodrai Jánosné, Gulyás Istvánné, Polgári Gáborné, Kálmán Istvánné, Gál Istvánné, Szondi Ferencné, Csongrádi Ferencné.

Leányok: Balaskó Mariska, Kovács Eszti, Szekeres Eszti, Szekeres Mariska, Szendrei Erzsike, Kiss Rózsika, Nagy Erzsike, Tóth Erzsike, Tóth Juliska, Szendrei Zsuzsika, Jenei Róza, Bihari Mariska, Halmi Mariska, Halmi Juliska, Varga Eszti, Borsos Juliska, Kiss nővérek, Brukner Mariska, Gyarmati Erzsike, Szigeti Juliska, Horváth nővérek, Szathmári Rózsika, Egri Eszti, Pál Juliska, Kántor Eszti, Nemes Rózsika, Márton Mariska, Tim Ilonka, Szőke Eszti, Kozma Sárka, Szabó Mariska, Ladányi nővérek, Szécsi Mariska, Sáska Juliska, Nagy nővérek, Labonc Zsuzsika, Bartha Mariska, Szabó Juliska, Takács Erzsike, Vajó Zsuzsika, Gáll nővérek, Prázsencki nővérek, Nyitrai Mariska, Tolvaj nővérek, Békényi Erzsike, Széll Mariska, Hadházi Sárka, Borbély Margitka, Lendvai Boriska, Balla Rózsika, Balogh nővérek, Kiss Eszti, Csongrádi Zsuzsika, Borsos Eszti, Balla Juliska, Karsai Zsuzsika, Brukner Eszti, Leskó Erzsike, Leskó Annuska, Kiss Eszti, Horváth Zsuzsika, Piroška Margit, Fajk Ilonka, Bartha Zsuzsika, Bundi Juliska, Szodrai Eszti és Juliska, Gulyás Juliska, Polgári Juliska, Kálmán Erzsike, Gaál Juliska, Kiss Róza, Munkácsi Mariska, Tar Zsuzsika, Tar Erzsike, Papp Róza, Harsányi Eszter, Katona Mariska.

*** Magyar név.** Spitzer József joghallgató belügyminiszteri engedéllyel Szalkai-ra magyarosította nevét.

*** Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Kovács Anna róm. kath. 21 napos, Pálfi Sándorné ev. ref. 33 éves, Tamás Erzsébet ev. ref. 9 hónapos, Szabó Jánosné ev. ref. 79 éves.

*** A Magyar testvérek mai zeneestélye** iránt, a melyet a Hungária kávéházban fognak megtartani, városzerte nagy érdeklődést tanúsítanak a zenebarátai. Az estély érdekességét növeli az a körülmény, hogy a Magyar testvérek eljátszák Dankó ama nótáit, a melyekkel a budapesti népszínházban viharos hatást értek el s babért arattak. A zeneestély során különben bemutatják Dankó minden közkedvelt nótáját s ezenkívül mind a legértékesebb zeneszámokból alkottak gazdag programot. A zeneestély este nyolc óra után veszi kezdetét.

*** Valódi „Teufel“-féle Diana-övek** és egyenes tartókat valamint saját gyártmányu női- és férfi-keztüköt a legnagyobb választékban ajánl Nagy András keztügyára. Kistemplom-bazár.

*** Csapó-utcában,** a Zenede épületben egy rőfös és kész női-ruha üzlet varrodával azonnal eladó. — Bővebbet lppen és Schwarc üzletében, Csapó-utca 4. szám.

*** Női ruha varrónő** tudatja az igen tisztelt munkatárával, hogy megérkezett Budapestről, a honnan a legújabb szabásokat hozta; elfogad angol- és francia munkát. Vidéki megrendeléseket is elfogad: Nógrádi Sándoráné, Kossuth-utca 61. Ugyanott jobb házból való tanulóleányok felvételnek.

*** Kötő asztali bor** egy liter harminczkét krajcár Tóth Kálmán fűszerüzletében.

*** Smyrna congres,** canava, kézimunka-posztó, plüsch, bársony, atlas, taft, duchess, Luisien, moire és pongy selyem, himzőselyem, kötőpamut, cerna és selyem, északi, Smyrna és gyöngyfonal. nagyválasztékban rémolecsón szerezhető be Bartha Kálmán főtéri üzletében.

TÁVIRATOK.

A király nem enged.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 21.

A király nem enged, ez a mai nap újabb szenzációja. Bécsből telegrafálják, hogy a király Héderváryt délután négy órakor negyedórás kihallgatáson fogadta. Holnap délelőtt ismét fogadni fogja, ugyszintén Körber és Goluchovszki minisztereket is. Hirlik, hogy Héderváry tegnap memorandumot adott át a királynak, a melyet Láng Lajosai és Szögyény Marich nagykövettel együtt készített. Ebben kifejtette, hogy véli a helyzetet orvosolhatónak.

Erre a király állítólag azt mondta Hédervárynak, hogy Budapestre való utazásáról egyelőre szó sem lehet. Előbb tudnia kell a szakadelpárt határozatát. Ha látni fogja, hogy a párt követeléseiből elejti a magyar vezényszót, visszautazik Budapestre, különben nem. — *Feltétlenül ragaszkodik a német vezényleti nyelvhez, a magyar vezényszóra vonatkozólag még elvi kijelentést sem hajlandó tenni.*

A függetlenségi-pártkörben tegnap sokan voltak jelen, köztük Kossuth Ferenc is. A hangulat igen elkeseredett. Élénk eszmecsere folytattak a helyzet felett. A párt különben hoinap délután értekezletet tart.

A szabadelpártban roppant viharos a hangulat. A felirati és a határozati párt heves vitába boesátkozott. Olyan éles ellentétek merültek fel, hogy többen attól tartanak, miszerint a szerdai értekezleten a párt szétrobban. Tisza István, Andrássy és Hieronymi most már a határozat mellett vannak, — de a határozat tartalmát attól teszik függővé, hogy mit hoz Héderváry Bécsből. Várjuk, hogy vagy kiáltványt a nemzethez, vagy új miniszterelnök designálását. A párt hareias hangulatát az is

Igyunk Avas-ujfalusi „Oroszlán“

termézetes évrényes savanyu gyógyvizet üvegenként 12 fillér.
Kapható kizárólag a Schwartz-féle dohánytősdében.

Piac-utca 29. szám, a városkőszóval szemben.

bizonyítja, hogy Héderváry azon kérelmét, hogy az értekezlet szerdán este legyen, nem vették tekintetbe.

A pártkörben Széll Kálmánt is körül vették, a ki kijelentette, hogy nem kíván nyilatkozni. A reichenauai találkozás Körberrel bizalmas jellegű volt.

Podmaniehy az előleges értekezletet este 7 órakor nyitotta meg. — Többek hozzászólása után az értekezlet folytatását Darányi indítványára holnapra halasztották.

Az orvosok kongresszusa.

Kassel, szeptember 21. Ma nyílt meg az orvosok és természetdudósok kongresszusa, a melyen a világ minden tájáról több mint kétezeren jelentek meg. A kormány nevében báró Trottvözlöte a tudósokat. A jövő évi kongresszus Boroszlóban lesz

A macedóniai forradalom.

Szófia, szeptember 21. Ujabb hírek szerint a drinápolyi, kosovoi és monasztiri vilajettekben nagy mézszárlások fordultak elő. Katoziban eddigelé 120 emoszt öltek meg a rabló törökök, Mokeniban 1200 az áldozatok száma, a kiknek legnagyobb része aszszony és gyermek.

A „Debrecen” királysértési pöre.

— Esküdtzéki főtárgyalás. —

— szeptember 22.

A debreceni törvényszék mellett szervezett esküdtbírósg tegnap foglalkozott a Debrecen ismert királysértési pörével. Az eredmény az, hogy az esküdttek ifj. Móric Pál lapszerkesztőt felmentették az izgatás és királysértés vádjáról.

Tudósításunkat a tárgyalás lefolyásáról ezekben adjuk:

Szűts Miklós dr. elnököl. A tanácsban dr. Szečke István és Tatay Ferenc bírák foglalnak helyet. A vádhatóságot Bálint Zsigmond alügyész képviseli, a védelmet Nessi Pál dr. orsz. képviselő látja el.

Rendes esküdttek: Molnár Lukács, ifj. Erdei Pál, Nagy Lajos, Cabán Dániel, Halmágyi József, Rankai Béla, Liszka Nándor, Kerékgyártó István, Fried Lajos, dr. Gutfreund Sámuel.

Helyettes esküdttek: Rochlitz Arthur, Fábian Lajos Mór.

Az általános kérdésekre Móric Pál előadja, hogy 33 éves, református hírlapíró, H.-Nánáson született, nőilen, érettségit tett, katonaság szolgálatában áll. Védőjéül Nessi Pál ügyvédet nevezi meg. A tárgyalás megnyitására az elnök hallgatásra inti a közönséget.

Az esküdtzék megalakulása után a vádhatározat rendelkező részét olvassák fel, mely Móric Pál ellen királysértés és ezzel eszmei halmazatban levő izgatás vétsége miatt emel vádat. Majd a költemény inkriminált részeit olvassák fel.

A vádlott kihallgatása következett ezután. Móric Pál előadja, hogy ő a verset Rudnyánszky Gyulától kapta emlékébe. A szerző levélben küldte meg a verset, semmiesetre sem azon céllal, hogy az napvilágot lásson. Ő tisztán saját iniciatívájából s azért közölte le a verset, hogy az abban foglalt gyönyörű gondolatok közkinccsé váljanak,

Rudnyánszky Gyula tanu előadja, hogy az inkriminált hazafias verset ő írta, személyes célzás és izgatási szándék nélkül. Arról, hogy vádlott közreadta lapjában a költeményt, csak később szerzeit tudomást.

A bizonyító eljárás befejezése után Bálint Zsigmond tartott vádbeszédet.

A védelmet Nessi Pál dr. orsz. képviselő látta el. Hazafias inkább, mint jogi érvekben gazdag volt az a szónoklat, a melyet védettje érdekében mondott. Apellált beszédében az ország, a nemzet hangulatára, tul a Lajthán lakó sógoraink kedveskedéseire s arra az áramatra, mely szabad sajtónk elnyomására ismét megindult. Beszéde végén azt a véleményét fejezte ki, hogy magyar ember nem mondhat marasztaló ítéletet ez ügyben.

Az esküdttek magukévá tették Nessi véleményét és délután 5 órakor kihirdetett verdiktjük egyik vétségben sem mondotta ki bűnösnek a vádlottat. A törvényszék ez alapon ifj. Móric Pál kollégánkat felmentette mindkét vád alól.

CSARNOK. Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

A fájdalmas percek első nehézségein ezzel át estek. Nyomon követte a szomorú viszontlátás, mikor Timót édes apja halálos ágyához lépett. A megtört édes

anya minden vigasztalását fiában lelta fel, Timót pedig a jobb jövő reményében.

IV.

Néhány hét telt el.

Timót nem mozdult Giráltról, de irtmindenfelé, hogy valamelyik gazdaságban alkalmazást nyerjen. Azóta napról-napra nehezen várták az eredményt. Édes anyja több ízben említette:

— Olyan nehezen várjuk az eredményt s mégis ha megzondolom, hát nehezemre esik és újabb fájdalmat hoz a szívemre a Giráltról való elutazás. Elhagyni ezt a helyet, a hová életem minden öröme és minden boldogsága fűződik, érzem, hogy a legnehezebb lesz.

Timót azonban megvigasztalta édes anyját.

— Ezen a helyen már nincs mit keresünk. A jövő boidogulás reménye másfelé visz bennünket, de hiszem, hogy gondtalan, nyugodt álettel majd könnyebb lesz a feledés. Időközönként azután eljövünk ide, hogy felkeressük kedves emlékeink helyét, felkeressük édes apám sírját. Oh tudom, hogy ezek nehéz pillanatok lesznek, de megkönnyebbülést szereznek majd szívünknek. Azt is tudom, hogy elhagyni e helyet most nehezedre lesz jó anyám; mégis nehezen és aggodva várom a percet, mikor ajánlataimnak valami eredménye lesz, állást kapok s gondoskodhatok te rólad.

(Folyt. köv.)

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debrecen.

— Kistemplom-bazár. —

Az őszi idényre raktárra érkeztek

óriási választékban

női divatkelme ujdonságok.

Francia flanell. Francia velezek.

Különlegességek selyem áruban.

Szabott árak. Előzékeny kiszolgálás.

Uj czipő-üzlet!!

Van szerencsém értesíteni nagyrabecsült vevőimet, hogy f. hóban elsőrendű czipő-üzletemet Csapó utca 5. szám az

Alföldi takarékpénztár házába helyeztem át, a midőn nagyrabecsült támogatásukért köszönetet mondok, kérem

becsés rendelményeiket. Legfinomabb

saját készítményű czipőimet megtekinteni méltóztassék. — Teljes tisztelettel

LEBOVITS ZSIGMOND.

uri és női czipész.

HEGEDÜK

tanulók részére 6 koronától feljebb, még 50 százalék árengedményt, régi hógelűt újért átcserelek, a ki nálam új hegedüt vesz. 1 évig ingyen kezelem, ócska, értékes hegedük 3000 koronáért kaphatók.

— Kérem e hirdetésre hivatkozni —

Debrecen és vidékén a legnagyobb hangszerkészítési üzlet és vállalat.
= Zeneműkereskedés. =

Ki hangszert akar venni, jót és jutányosan, tekintse meg

Komáromi M.

műhangszerkészítő és zongorahangoló műtermét, Főter 11. sz. I. emelet, Kistemplom és Dréher sörészarnok között, hol mindenféle hangszerek és azok alkatrészei nagyválasztékban jutányosabban mint bárhol beszerezhető.

Czimbalom vételnél 3 havi ZONGORA díjtalan tanás.

hangolását, hosszú zongora rövidre vágását és javítását a legtükrétebb szakértelemmel, vidéken is.

— Elismerő levelek zongora tanároktól. —

A zenekedvelő közönség figyelmét felkértem, hogy folyó évi október 1-én hangszerüzletemet a Bika-szálloda mellé, József kir. herceg-utca 2. szám alá helyeztem át, hol a mai kornak megfelelő üzletemet a zenekedvelő közönségnek szives figyelmébe ajánlom.

Régi hangszert veszek és becserelek.

Mindenféle javításokat felelőség mellett készítek.

HIRDETÉS.

Ar
Első Debreczeni Kézizálog Kölesön
Intézet Részvénytársaság
Debreczen, Arany János-utca 9.
(az Osztrák Magyar Bank mellett)
Kölesönök ad:
arany, ezüst, értékpapiros,
kézműtár és terményekre,
mérsékelt ka at mellett.
Az igazgatóság.

12960—13117.

1903.

Makk árverési hirdetés.

Debreczen szab. kir. város tulajdo-
nát képező Pacz, Fancsika, Bánk, Ha-
láp, Guth, Nagyerdő, Apafa, Monostor,
Savóskut erdők makk termése 1903.
szeptember hó 28. napján d. e. 10
órákor 1903. év október hó egytől
makkoltatás czéljából a városház kisa-
tanácstermében tartandó nyilvános szó-
beli árverés után haszonbérbe adatik,
miről az érdeklődők azon megjegyzés-
sel értesíttetnek, hogy az árverési fel-
tetelek a városi számvevői hivatalban
megtekinthetők s az árverelők által a
kikiállítási ár 10% a készpénzben az
árverelő bizottság kezébe lehetendő.

Debreczen, 1903. szeptember 17.

A városi tanács.

Alapítva 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debreczenben

SCHVARCZ VILMOS

cs. és kir. udvari butorgyáros
és a legujabb szabadalmazott asztalak
gyártója.

Üzlethelyiség: Piacz-u. 71.
Gyártelep: Szálka-u. 5.
Teljes lakberendezések állandó kiállításán.

Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját ké-
szítményű butorok, a legfényesebb
kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal
készséggel, díjmentesen szolgálók.

A Donogán és Somossy

urak üzletüknél átalakítás miatt
öt darab tükör üveg kirakat
rámával és felhuzó vas redőny-
nyel eladó, értekezhetni lehet

Otrokocsi Végh János

ev. ref. egyház gazd. gondnokánál
Csapó-utca 23. sz.

Csakis házasulandóknak !!

ajánlhatom legujabb meritett és vésett

eljegyzési valamint **meghívó**levelek és kártyák dus válasz-
tému raktáramat. Ujjonnan be-
rendezett nyomdában

izléses és divatos munkakiállításával mérsékelt árakban versenyzek.
Mindennemű ügyvédi és hivatalos nyomtatványokat, számlákat, körleveleket, le-
vélpapirokat és borítékokat, névjegyeket, gyászjelentéseket a legolcsóbb árakban
finom kivitelben készít

Mihály Sámuel

papirkereskedése és műnyomdája Fötér, 30. Dréher söracsarnokkal szemben.

Tartós és gyorsan száradó
borostyán- és linoleum-
szobapadló-lakk,
parket mázak,

Dr. Schönfeld-féle

olaj- és akvarelfestékek

a hozzá tartozó ecsetek és

festővásznak

egyedüli elárúsítása

Terei J. utóda czégnél,

Hatvan-u. 13.

Fiúmei petróleum 5 literes

kannákban házhoz szállítva.

Denaturált (marha) só egyedüli

elárúsítás.

Eladó szőlő

a legszebb kilátásu helyen,

a Bihar—Diószegi hegyen,

az állomáshoz 2 percz, a városhoz 5
percznyire, 8000 tőke, termő szőlő, ne-
mes csemege és bor fajok, 40 darab
nemes oltott gyümölcsfa, szilvás, jó ivó
viz, 1 szoba, konyha, borház, köpincez
eladó. Értekezhetni lehet szeptember
15-től ledde és szerdán szüretig, a tu-
lajdonosnővel a hegyen

özv. Torda Ferenczné.

ELSŐRENDÜ**NŐI DIVATTEREM****Női ruhák**

és

Costumoketa legujabb modellek után gyorsan
és pontosan készít**Bosznay J. és Társa**

czég, Kossuth-utca 11.

Gyászruhák 6 óra alatt.

Árverési hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyek-
nek határideje lejárt f. év október hó
2-án d. u. 2 és fél órákor hatósági ki-
küldött jelenlétében nyilvános árverés-
sen el fognak adatni.

Első debreczeni kézizálog kölcsön inté-
zet részvénytársaságnál.

Arany János-utca 9-ik szám.

Igazgatóság.

A még raktáron levő mosó áruimat
u. m. fehér és színes piquétek, angol
vásznak, himzett batistok, cosmanósi
kartonok árait leszállítottam és neve-
zett cikkek több százra menő ma-
radékait féláron árusítom el, aján-
lom továbbá elsőrendű minőségű rim-
burgi, hollandi, oreás és ezérna fonal
vásznaimat, Schroll-féle chiffonaimat,
csikós jegyű havasi vásznaimat, női
és férfi fehér és színes ajouros vászon
szobkendőimet, női, férfi és gyermek ha-
risnyáimat és mindennemű rövid áru-
imat, szolid, olcsó szabott árak mellett.
Teljes tisztelettel

Nádudvary LajosFötér, a nagyfőzsde mellett.
Vágó Andor-féle üzlet.

Gyémánt petróleum
tisztán égő, szag nélküli
soha nem füstöl
kapható
Deutsch Albert és Fl.
fűszerkereskedésében Hatvan-utca 9. sz.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Leveleiben tudakozásokra postai válaszaink, ha a szükséges postabélyeg beklődött. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„Érdeklődő“ levele van.

„Bányász fiu“ levele van.

„Unatkozom“ levele van.

Özvegy, gyermektelen iparos vagyok, saját házam és a piacon nyitott üzletem van, óhajtanék egy gyermektelen, szerény nővel házasságra lépni, a kinek 3-4 ezer forint hozománya volna. Jelige „Szomorú“ a kiadóba.

Ajánlat

Sok beszédnek sok az alja. Azért csak pár szóval jelentjük ki, hogy Wallerstein Fülöp Fiai cégégnél a beiratkozott diákok legjobban és legolcsóbban szerelhetik fel magukat fehérneműekkel, takarókkal stb. azonban ha nők akarnak ruhaszöveteket, vásznakat stb. venni, most szintén nagyon jól és olcsón vásárolhatnak.

Soros Testvérek női-divat áruházában divatos ruhakelmék, Selymek, Selymek. Divatos jó Batikók. Váznak. Szűnyegok. Jó, olcsó Függyűzők. Agyterítők. Piparecskék.

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. debreceni első elektro mechanikus, Kocsma-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál fél évi, új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

Elősmert tény, hogy a legfinomabb, tisztánéző, szagnélküli petroleumot, legolcsóbban csakis Fazekas Kálmán festék és petroleum üzletében Hatvan-utca 6. szám szerelhetjük be.

Kristálytisztá, szagnélküli petroleum, nem afféle galicizai forrás, legolcsóbban kapható Térei utóda cégégnél Hatvan-utca 13. szám. 5 literes kannákba házhoz is szállítok.

Valódi szegedi, róza, király és korona paprika a legnagyobb választékban olcsó árak mellett kaphatók Lindenfeld Jenőnél, Városház-utca 2.

A t. közönséghez! Szives tudomásul, hogy petroleum forrásom újból megeredt. Tisztelettel Neumann Nándor petroleum és festékkereskedő. Hatvan-utca 5.

1 liter tisztán égő szalonpetroleum 12 krajczár, Félegyházi János fűszerkereskedésében Piac- és Miklós-utca sarok.

26 fillér 1 kgrm. mézédés szilváni szőlő, Domb-utca 1. szám.

III. gymnasiumot végzett fiu rőfös-üzletbe tanulóknak ajánlkozok. Széchenyi-utca 44.

Mázoló és szobafestő munkákat islésee kivitelben, jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. sz.

Kereslet.

Egy pénztárnoknő, a ki a magyar és német levelezésben teljes jártassággal bír, egy női divatüzletben felvétetik.

Csáthy Ferencz könyvkereskedésében II. Egyház-tér 2. szám, egy jó családból való négy középsőosztályt végzett tanuló gyakornoknak felvétetik. Értekezhetni a könyvkereskedésében.

Házmester felvétetik Széchenyi-utca 44. reggel 8-9 óráig.

Joghallgató intelligens családnál nevelőséget keres. Tanít zongorázni, kezdőknek francziát, németet. Czim a kiadóban.

Megbízható, fiatalabb nő uri családnál mindeneseek felvétetik 14-16 korona fizetéssel. Jó bánásmódban részesül. Czim a kiadóban.

Eladása.

A szépesen 9 és egynegyed nyilas föld eladó Értekezhetni Ajtó-utca 8. szám.

Hatvan-utca 50. számú ház, kedvező feltételek mellett, jutányos áron eladó.

Borbélyüzlet jó helyen, Nagyváradon olcsón eladó. Bővebbet nyújt Szikszai Aladár fodrász Debreczenben.

Egy szakképzett, ügyes fűszerkereskedő-segéd, azonnal alkalmazásig nyerhet. Czim a kiadóban.

Eladó. Egy óriási nagyságu 10 hónapos faj dog kutya. Czim a kiadóban.

Gáz- és vízvezeték szerszámok eladó. Széchenyi-utca 44. szám.

Poloskák

teljes kiirtását felvállalom.

Patkányirtó

saját készítmény.

■ Egy kilogramm 6 korona. ■

SCHWARTZ IZSÓ

Debreczen, Zugó-utca 7-ik sz.

és Arany János-utca 55. sz.

Roszs étvágyat és eméztést csakis

A ROHITSI

STYRIA-FORRÁS

használásával lehet rendbe hozni. Régi és elhanyagolt ilyen betegségek ellen a Styria forrás (erősebb) használandó.

Főraktár Magyarország részére Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-u. 8. sz.

Szőlőtermelők figyelmébe !!

Van szerencsém a n. 6. szőlőgazdák figyelmébe ajánlani saját új gyártmányu, vas-szerkezetű felülnyomó és kitűnő minőségű borsajtóimat melyek háromszoros át-tétellel és fatányérokval vannak ellátva és bármily eddigi gyártmányu sajtónál nagyobb erőt fejtenek ki. Nincs n közepén csavar s így a törköly egy darabban kivehető, ezáltal nagy munka és időmegtakarítás áll elő. Ajánlom továbbá saját gyártmányu szőlőzúzóimat melyek minőség-geért és szakszerű készítéséért felelőséget vállalok. Mind-ezen előnyök dacára rendkívül olcsó árban árusítom ezeket és kérem meggyőződés végett a Deák Ferencz-utca 22. sz. a. nagy-raktáramat megtekinteni. Mély tisztelettel Preizler Mór, mulakatos és gépműhelye.

Általánosan el van ösmerve!

hogy a legelőnyösebbt bevásárlást nyújtja

férfi-, fiu és gyermek ruhában

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruhaáruháza

■ a Bika szálloda mellett. ■

Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét helyben, jó munkás által készített, mégis a sok reklámra szoruló külföldi cégeket mind kitűnő minőségre, úgy feltűnő olcsó árra nézve könnyen tulszárnyalja.

Óriási készletből néhány cikk kiemelendő!

Férfi öltönyök.

Cheviot öltöny 16 kor.

Jó lóden öltöny 20 "

Kitűnő új divatu cheviot öltöny 20-22 "

Legujabb divatu finom kamgarn sok-féle színben 28-36 és feljebb

Fiu öltönyök.

13-18 éves nönendékek számára.

Viselő öltöny 9-10 kor.

Jó cheviot különféle színben 11-12 "

Finom cheviot új divat színben 14-15 "

Gyönyörű kamgarn csikos új-donságok több kivitelben. 17-26 "

Gyermek öltönyök.

3-12 évesek részére.

Iskola öltöny 6 kor.

Jó cheviot több színben 7-8 "

Valódi szolnai lóden különféle színben 9-11 "

Különlegesség többféle díszes kivitelben 14-15 és feljebb.

Óriási választék őszi és téli felöltőkben!

Külön mértékszerinti osztály!

